

Символични игри: Градивните тухли на въображението

За децата е важно да се научат да се преструват или да фантазират. Започват да правят това като получат идея какво искат да направят (т.е чаено парти; полицаи, и др.). След като вече имат определена идея, те могат да използват играчките по неочаквани начини, за да им помогнат да се преструват, че извършват нещо. Децата с разстройства от аутистичния спектър (РАС) имат затруднения с преструването и фантазирането. Част от преструването е да се използва даден предмет така, че да представлява друг. Това се нарича символична игра. Знаем, че когато децата с РАС (разстройства от аутистичния спектър) използват предмети, за да се преструват, те произнасят повече думи (Смит, Миренда и Зайдман-Зайт, 2007 г.). По-долу са изборени някои начини, как да научите детето си да се преструва:

Начини да се използват играчките „символично“:

- Кърпа за лице може да се използва като одеяло за кукла;
- Пръчка може да се използва за микрофон;
- Празна ролка от хартиени кърпи може да се използва като музикален инструмент или телескоп
- Блокче/тухличка може да се използва като кола или влак.

„Екипът” на игрите с въображение:

- Включете цялото семейство, но започнете с членовете на семейството, с които детето живее или които са му най-добре познати – мама, татко, баба и дядо, и др.
- Когато детето се отпусне, в играта могат да се включат и по-малко познати роднини, приятели и съседи!

Начало на въображаемите игри:

- Включвайте, доколкото е възможно, детето в реалните рутинни домашни занимания (например приготвяне на обяд/вечеря, пране и др.)
- Когато детето се запознае с вашите рутинни домашни занимания, пресъздайте ги чрез въображението. Например:
 - Престорете се, че готвите храна с играчките
 - Пресъздайте къпането или слагането в леглото чрез куклата
- Пресъздавайте познати рутинни дейности в квартала (например каране на кола, отиване в ресотрант, отиване във видеотеката, в зеленчуковия магазин и др.)
- Не забравяйте, че можете да използвате също символични предмети!

Направете промяна!

Разнообразете рутината на игрите като използвате различни предмети. Например:

- Сменете яденето, което приготвяте с играчките (например направете закуска вместо обяд)
- Сменете предмета, който къпете в банята, например животно или кукла
- Сменете рутинните действия с куклата (например ако вашето дете обикновено къпе куклата, този път го накарайте да приготви храна за куклата)
- Сменете ресторанта, който се преструвате, че посещавате

Поредица на рутинните игри:

- Създайте рутина, при която къпете куклата и след това я слагате да спи, или при която детето кара кола до зеленчуковия магазин и след това отива на ресторант

Разкажи ми за това! – Използване на събития от ежедневието за насърчаване на общуването

Когато се случват вълнуващи неща, много деца обичат да разказват за тях на другите. Децата със затруднения в общуването може да се затрудняват с това, какво искат да кажат или може да не осъзнават, че могат да разговарят за събитията с другите хора. По-долу са изброени няколко начина, по които можете да научите вашето дете да споделя събития от ежедневието.

Коментар на това, което се случва в момента:

- Отбележете интересни неща, които се случват (например „Виж червения камион.“, „Виждаш ли самолета?“)
- Насърчете детето да повтаря важни думи като камион или самолет докато показва обекта.
- Когато детето прави кратки коментари, можете да го научите да добавя още една или две думи, за да разказва повече за събитието (например преминете от „vlak“ към „катастрофа на vlak“ или „vlakът върви нагоре“ и др.)
- Покажете на детето как да споделя чувствата си, свързани с някое събитие (например „уау“, „брей“ и др.)

Какво правихте днес? Научете детето да говори за отминали събития:

- Когато въкъщи има специално събитие, припомнете си заедно с детето за важни части от събитието, например:
 - Къде се е случило
 - Кога се е случило
 - Какво се е случило
 - Кой е бил там

Като изслушате отговорите на тези въпроси, напишете на лист някои специфични въпроси, които другите могат да зададат на детето (например „Какви животни видя? Какво яде? Какви подаръци получи? Как отидохте там?“)

- Когато въкъщи има специално събитие, направете една или няколко снимки на събитието с цифров фотоапарат. Покажете снимките на детето и го насърчете с тяхна помощ да разкаже на други приятели или роднини за събитието.
 - За да научите детето да разказва на служителите в училището за събитието, изпратете някого с него там, за да му помогне. Например:
 - Снимка на събитието
 - Предмет от събитието (например кутия за пудинг; играчка изненада от ресторант)
 - Вашият списък с въпросите за събитието.

Персоналът на училището може да използва тези неща, за да помогне на детето да разкаже за събитието.

- Когато вашето дете донесе въкъщи работен лист или завършен проект от училище, насърчете го да използва тези неща, за да ви разкаже какво е правило в училище.

Какво ще стане по-нататък? – научете детето да говори за бъдещето:

- Отбележете специални събития в календара (например рожден ден, специално пътуване и др.). Всеки ден показвайте на детето текущата дата и специалния ден на календара. Помогнете му да преброи дните до специалното събитие. Зачерквайте всеки отминал ден на календара, така че детето ви да може да следи приближаването на специалното събитие.
- Създайте тематична страница със списък на дейностите, които ще се случат или има вероятност да се случат по време на събитието. Правете преглед на тези дейности, за да знае детето какво да очаква.